

ISSN 1318-9670

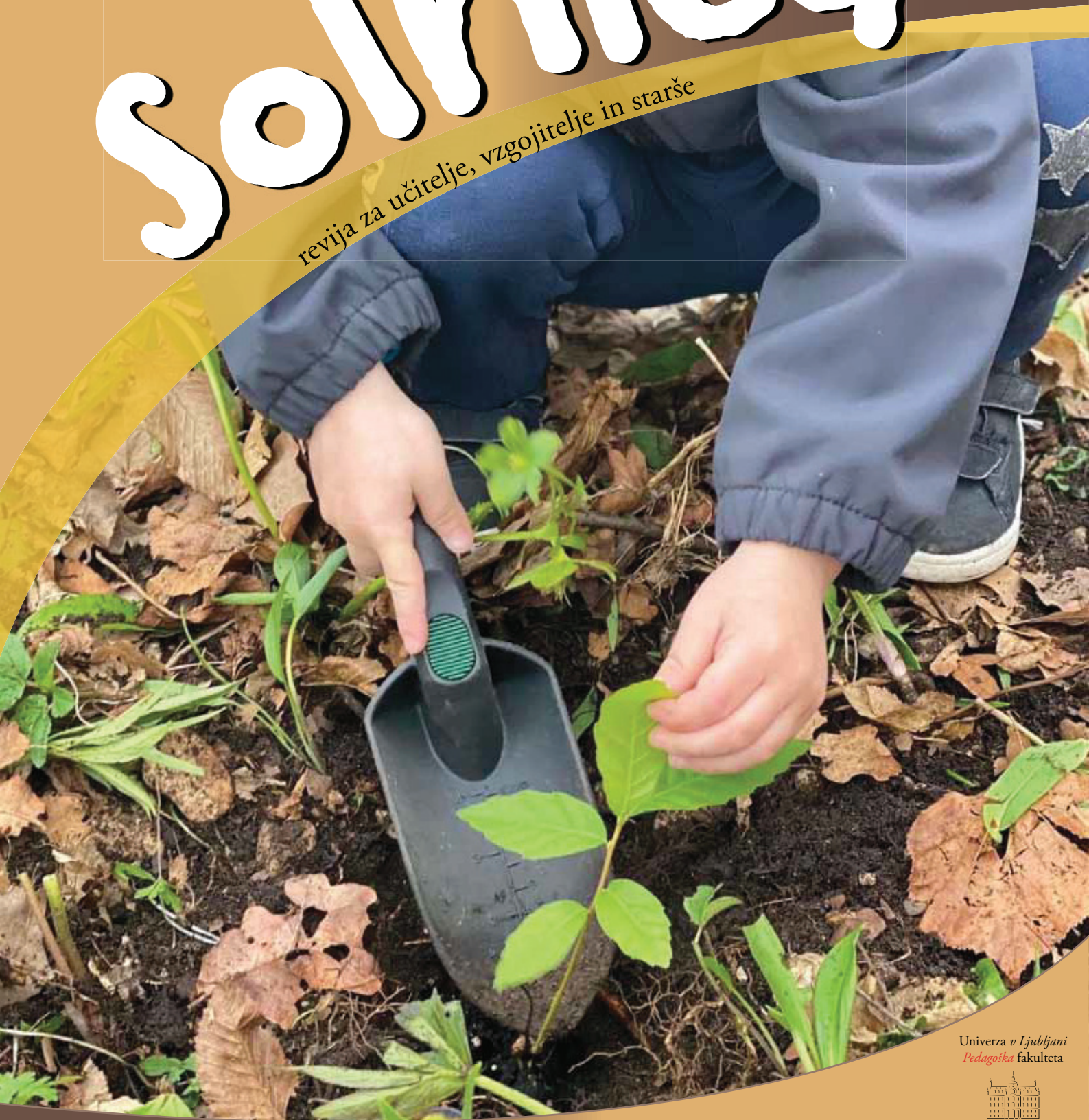

NARAVOSLOVNA

solnica

revija za učitelje, vzgojitelje in starše

jesen 2022 • letnik XXVII • št. 1

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Ali imamo še čas dvomiti v
podnebne spremembe?

Rasti, rasti moje drevo

Kviz o podnebnih spremembah

4

11

16

Vzgojiteljica otroku prikaže opisano.

Igramo se s košarkarsko žogo in skokico. Ugotovimo, da je boljša skokica, ker poskoči višje kot košarkarska žoga pa je slabša, ker skoči le do višine mize. Ali je ugotovitev pravilna? Izpolni (obkroži) vzgojiteljica.

- A) Da, ker skokica skoči trikrat.
 B) Da, ker se košarkarska žoga odbije do mize.
 C) Ne, ker košarkarska žoga odskoči višje kot skokica.
 Č) Ne, ker primerjamo, kolikokrat odskoči in kako visoko odskoči.

Spoštovane bralke in bralci,

v trenutnem obdobju ob prebiranju medijev zasledimo informacije, ki se nanašajo na podnebne spremembe, poplavljanje morja, izzive z energenti, prehransko varnost, okužbe s salmonelo in drugo.

Da bi se znašli med informacijami, je treba ves čas delovati v smeri razvijanja naravoslovne pismenosti. Z dejavnostmi, ki spodbujajo njen razvoj, pa je treba pričeti čim prej, že v vrtcu. Prav omenjeno izpostavi prispevek v tokratni številki Naravoslovne solnice o naravoslovni pismenosti.

Vrtci in šole so med drugim prostor, kjer se načrtno razvija naravoslovna pismenost in spodbuja učenje o naravi v naravi. Gradnik naravoslovne pismenosti je tudi raziskovanje. Prispevek o raziskovalnem pouku (ponovno) ozavešča pomen poštenega poskusa, raziskave in tudi umivanja rok. Pouk na prostem pa obravnavata recenzija priročnika za učiteljice in učitelje razrednega pouka z naslovom Pouk na prostem in prispevek z opisom dejavnosti vrtčevskih otrok na temo Moje drevo.

Znanstveniki nepretrgoma raziskujejo in nova odkritja širijo obzorja. V reviji predstavljamo letošnjega Nobelovega nagrajenca za fiziologijo in medicino. Spoznanja znanstvenikov na temo podnebnih sprememb so del prispevka o premislekih o podnebnih spremembah in o nujnosti sprememb, tudi šolstva, z dodanim kvizom, ki pritegne k branju in poglobljanju vsebine. Tema zaokroži prispevek o sončnih kuhališčih, ki so lahko majhen korak k večji trajnostnosti in zanimiva dejavnost za izvedbo dneva dejavnosti. Seveda ob primernem času, morda tudi ob morju, kjer bi lahko še spoznavali mehkužce, ki so opisani knjižici, katere recenzija je v reviji.

Verjamem, da bodo raznoliki prispevki v tokratni številki revije pustili pečat pri branju in vas morda spodbudili k soustvarjanju revije z vašimi prispevki iz vrtcev in šol.

Jerneja Pavlin,
članica uredniškega odbora

Revija Naravoslovna solnica v letih 2021 in 2022 sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost republike Slovenije (ARRS).

Revija izhaja trikrat na leto – jeseni, pozimi in spomladi. Cena posamezne številke je 7,20 €. Letna naročnina znaša 23,10 €. Plačuje se enkrat letno in sicer novembra. Študentje imajo 10-odstotni popust. Šole, ki bodo naročile po 2 ali več izvodov revije, imajo pri naročilu 10-odstotni popust.

Naslov uredništva, naročanje in oglaševanje:

Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 16, 1000 Ljubljana

tel.: 01/5892 312, faks: 01/5892 233 (pripis: za dr. Gregor Torkar), e-pošta: naravoslovna.solnica@pef.uni-lj.si, www.pef.uni-lj.si

NARAVOSLOVNA SOLNICA Založnik: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani ■ Dekan: dr. Janez Vogrinc ■ Odgovorni urednik: dr. Gregor Torkar ■ Urednica: dr. Jerneja Pavlin ■ Jezikovni pregled: dr. Darija Skubic ■ Oblikovanje: Andreja Globočnik ■ Fotografija na naslovnici: ??? (foto: ???) ■ Prelom: Igor Cerar ■ Tisk: Para d. o. o., Ljubljana ■ Uredniški odbor: dr. Ana Gostinčar Blagotinšek, dr. Darja Skribe - Dimec, dr. Barbara Bajd, dr. Dušan Krnel, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Zvonka Kos, Nataša Jeras, OŠ Šmartno pod Šmarno goro, Eva Lederer, Živa Škrinjar, OŠ Spodnja Šiška, Ana Gregorac, OŠ Loka Črnomelj

4 Ali imamo še čas dvomiti v podnebne spremembe? Kakšna je vloga vzgoje in izobraževanja?

Gregor Torkar

11 Sončno kuhališče

Katarina Susman, Saša Zihlerl

16 Naravoslovna pismenost – začnimo zgodaj

Andreja Bačnik, Jerneja Pavlin

21 Nobelova nagrada za fiziologijo in medicino 2022 – dr. Svante Pääbo

Petra Golja

27

IZ ŠOL IN VRTCEV

23 Raziskovalni pouk v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju pri predmetu spoznavanje okolja

Marijanca Cuderman

27 Rasti, rasti moje drevo

Damjana Rode

KVIZ

32 Kviz o podnebnih spremembah

Gregor Torkar

IZ ZALOŽB

34 Pouk na prostem. Priročnik za učiteljice in učitelje na razredni stopnji

38 Spoznajmo mehkužce

32

Učiteljicam in študentkam, katerih prispevki so objavljeni v tej številki, bosta Modrijan izobraževanje in Mladinska knjiga podarili knjige iz svojega založniškega programa.

Veseli smo, da nam pošiljate svoje prispevke in tako sooblikujete revijo. Hvala za zaupanje.

Uredništvo